

PSIXOSOMATIK TIBBIYOTDA PSIXOMOTOR TERAPIYANING IMKONIYATLARI

Oltinov Sardor Sanjar o'g'li
Toshkent pediatriya tibbiyot instituti
2-pediatriya va tibbiy biologiya
fakultetiti 1-kurs talabasi

Annotatsiya: Psixomotor terapiya tana va ongning birligidan kelib chiqadigan insonning yaxlit ko'rinishiga asoslangan davoloash usuli sifatida belgilanadi. Psixomotor terapiya harakat xatti-harakatini, shuningdek, psixomotor faoliyatning kognitiv, affektiv va aloqador tomonlarini optimallashtirish uchun harakat, tana xabardorligi va keng ko'lamli harakat faoliyatidan foydalanadi.

Kalit so'zlar: tana tasviri, jismoniy faoliyat, ruhiy salomatlik buzilishlari, psixiatriya, psixoterapevtik aksent, harakat terapiyasi, psixomotor terapiya

Psixomotor terapiya doirasi uch xil yondashuvdan iborat: sog'liq bilan bog'liq yondashuv, psixososyal yondashuv va psixoterapevtik yondashuv, ular bir nechta psixoterapevtik yondashuvlarga kiritilishi mumkin. Psixomotor terapiya bemorning psixiatrik muammolari (depressiya, tashvish, shizofreniya, autizm, ovqatlanishning buzilishi va boshqa sabablar bo'lishi mumkin) bo'yicha ijobiy terapevtik natijalarga erishishga harakat qiladi, tizimli ravishda moslashtirilgan tana tajribalari va jismoniy faollik, harakat, hissiy ong va sportdan olingan harakatlardan foydalanish. Shu ma'noda, psixomotor terapiya shunchaki "mashq qilish" yoki "dam olish faoliyatini "amalga oshirish emas". Psixomotor terapiyaning asosi ruhiy salomatlik va jismoniy faoliyat o'rtasidagi yaxshi qabul qilingan munosabatlarga asoslanadi. Psixomotor terapiya bosqichma-bosqich olib boriladigan jarayon bo'lib birinchi bosqichda bemorning muomalalariga qarab, asosan individual davolanish taklif etiladi. Keyingi bosqichda ko'proq guruh va interaktiv faoliyat taklif etiladi. Fransiyada psixoterapiya rivojlangan soha. Agar bolaning rivojlanishi kontseptsiyasi ma'lum bo'lsa, psixomotor terapiya ancha glabaldir. Bolalarda psixomotor terapiya kattalarnikadan farq qiladi. Fransiya

tajribasida psixomotor terapiyaning ikkita turi mavjud: terapevtik va profilaktika ya'ni terapevtik-davo choralarini qo'llash orqali kasallik davolansa, profilaktikada bolalarda kasallik paydo bo'lmasidan oldin chora tadbirlar ko'rib kasallikni oldi olinadi. Psixomotor rivojlanish yani kasallikning shakllanishida: rivojlanishning kechikishi, harakatlanishdagi qiyinchiliklar, qo'pollik holatlari kuzatilishi mumkin.

Xulosa: Yosh bolalarda psixomotor terapiyaning profilaktik usulini qo'llash orqali kelajakda sodir bo'lishi mumkin bo'lgan kasalliklarni oldini olish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Sidirov P.I, Parnyakov A.V.” Klinik psixologiya”:darslik.3-nashr qayta ko'rib chiqilgan
2. Klinik psixologiya:darslik\ Ed.B.D Karvasarskiy.-Sankt-Peterburg:Pyotr ,2002yil
3. Malkina-Pykh I.G. Psixosomatika.-M:Eksmo,2008 yil
4. Mendeleovich V.D. Klinik va tibbiy psixologiya. –M.:MED- pres, 1998 yil
5. Abramova G.S. Yudchits Yu.A. Tibbiyotdapsixologiya.-M:Kafedra-M, 1998yil
6. Zeigarnik B.V. Patopsixologiya.-M: Moskva davlat universiteti nashriyoti, 1986 yil
7. Lebedinskiy M.S, Myasishchev V.N. Tibbiy psixologiyagakirish.- L, 1966 yil
8. Nikolaeva V.V. Surunkali kasallikning psixikaga ta'siri. –M: Moskva davlat universiteti nashriyoti, 1987yil